

Maarten Tossings
Lid Raad van Bestuur

Retouradres: postbus 96843, 2509 JE Den Haag

VERAS en VVTB
T.a.v. de heer Kees de Groot en de heer Coen Lagerwey
Kap. J.A. Heerenstraat 33
5683 ED BEST

Onderwerp

Reactie kritiek op rapport 'Inzichten voor proportioneel asbestbeleid'

Raad van Bestuur

Anna van Buerenplein 1
2595 DA Den Haag
Postbus 96843
2509 JE Den Haag

www.tno.nl

T +31 88 866 00 00
F +31 15 262 73 83

Datum

27 mei 2019

Onze referentie

2019 SR 33

E-mail

maarten.tossings@tno.nl

Doorkiesnummer

+31 (0) 88 866 85 77

Geachte heren De Groot en Lagerwey,

In uw brief van 15 maart jl. (kenmerk 9VERAS-ASB.12721.B), de notitie met een nadere toelichting hierop ontvangen op 12 april jl. (kenmerk 9VERAS-ASB.12721.a) en ons gesprek van 15 april jl. heeft u kritiek naar voren gebracht op het rapport 'Inzichten voor proportioneel asbestbeleid' dat op 5 maart jl. is verschenen. Dit rapport, dat is opgesteld door Crisislab, Radboud Universiteit, Universiteit Utrecht en TNO, had tot doel een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van een risicogericht asbestbeleid. In de bijlage bij deze brief gaan wij in detail in op de in uw brief en nadere toelichting opgebrachte punten.

Op de eerste plaats wil ik graag benadrukken dat er geen enkel verschil van opvatting is over het feit dat asbest gevaarlijk is en dat er geen veilige ondergrens is voor asbest. TNO onderschrijft en benadrukt dan ook de noodzaak tot het nemen van de vereiste voorzorgsmaatregelen bij het werken met asbest. Het rapport mag op geen enkele wijze worden gezien als een aanleiding of aanmoediging om die beschermingsmaatregelen achterwege te laten. TNO betreurt het als het rapport hiervoor wel wordt misbruikt.

Om de ontwikkeling van een risicogericht asbestbeleid echter verder te brengen, is het wel nodig om onderdelen van het bestaande beleid kritisch tegen het licht te houden. Het huidige beleid is gebaseerd op een rapport van de Gezondheidsraad uit 2010. Omdat er toen in veel gevallen nog onvoldoende inzicht was in de feitelijke blootstelling en de daarmee gepaard gaande risico's, is er in deze situaties om goede redenen zekerheidshalve gekozen voor het zwaarste regime. Waar er op basis van voortschrijdende wetenschappelijke inzichten geconcludeerd wordt dat het risico voor de gezondheid in de praktijk kleiner is, kunnen de maatregelen in overeenstemming daarmee mogelijk worden verlicht. We moeten de discussie daarover niet uit de weg gaan, dat is de kern van een risicogericht asbestbeleid. Omgekeerd moeten we natuurlijk ook niet te snel die conclusie

Op opdrachten aan TNO zijn de Algemene Voorwaarden voor opdrachten aan TNO, zoals gedeponeerd bij de Griffie van de Rechtbank Den Haag en de Kamer van Koophandel Den Haag van toepassing.

Deze algemene voorwaarden kunt u tevens vinden op www.tno.nl. Op verzoek zenden wij u deze toe.

Handelsregisternummer 27376655.

Datum

27 mei 2019

Onze referentie

2019 SR 33

Blad

2/2

trekken, zorgvuldig onderzoek en onafhankelijke bevestiging van de resultaten zijn daarvoor een vereiste. De bijdrage van TNO aan genoemd onderzoek moeten in dat licht worden gezien.

Ik hecht er ook aan om de onafhankelijkheid van TNO te benadrukken. TNO voert in veel sectoren toegepast onderzoek uit in opdracht van zowel publieke als private opdrachtgevers. Hoewel de vraagstelling in contractonderzoek door de opdrachtgever wordt bepaald, komen in alle onderzoeken van TNO conform de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit (NGWI) de onderzoeksmethodiek, resultaten en conclusies onafhankelijk van opdrachtgever tot stand. TNO heeft geen belang bij een bepaalde uitkomst en evenmin commerciële doelstellingen.

Naar aanleiding van uw commentaar hebben wij het uitgevoerde onderzoek (althans de bijdrage die TNO hieraan geleverd heeft) intern nogmaals tegen het licht laten houden door twee niet betrokken *principal scientists* uit een andere afdeling. De resultaten hiervan zijn beoordeeld door het management van de betrokken unit en twee leden van de Raad van Bestuur (de Chief Scientific Officer en mijzelf). Op grond van deze *review* concluderen wij dat enkele individuele punten van kritiek weliswaar enigszins gerechtvaardigd zijn, maar dat het uitgevoerde onderzoek en de corresponderende delen van het rapport de wetenschappelijke toets der kritiek kunnen doorstaan.

Dat neemt niet weg dat de gang van zaken rond dit rapport intern wel tot de nodige reflectie en discussie heeft geleid. Op grond daarvan hebben wij besloten de *checks and balances* om de onafhankelijkheid van ons onderzoek te waarborgen, nogmaals tegen het licht te houden en waar nodig aan te scherpen.

Ik realiseer mij dat deze uitkomst niet geheel aan uw wensen tegemoet zal komen, maar het is wel de uitkomst van een zorgvuldig proces waarin we de door u opgebrachte punten serieus hebben beschouwd. Wij lichten een en ander graag in een vervolgesprek met u toe.

Met vriendelijke groet,

Maarten Tossings
Lid Raad van Bestuur/Chief Operating Officer